

SVENSKA FDC SÄLLSKAPET

Du har nu i din hand det första informationsbladet från Svenska FDC sällskapet. Vad skulle passa bättre än att börja med en artikel om den första skriftliga uppställningen över svenska FDC.

Boken på 90 sidor: "Katalog över svenska förstadagsbrev och minnespoststämplat" gavs ut 1955 och är skriven av den mycket flitige frimärkskribenten Sigurd Tullberg. Den innehåller FDC med prisnoteringar, upplagor och stämpeltyper under 100 år, från 1855 till 1955. Dessutom förteckning med prisuppgifter för Postverkets förstadagsstämplat albumblad, minnespoststämplat använda vid enstaka tillfällen alltifrån Malmö Trädgårdsutställning 26-30/9 1900 till Frimärksutställningen i Västervik 5-6/11 1955. Vidare finns de årligen återkommande minnesstämplatarna tex.

Vasaloppet.

Boken avslutas med en förteckning över stämplat och prisuppgifter på svensk flygpost från ballongpost 1896 till helikopterpost 1956, inklusive flygpost med utländska stämplat, post med luftskeppen Graf Zeppelin och Hindenburg och Crash-flygpost. Allra sist ett litet avsnitt med sjöpoststämplat 1915 – 1938.

Boken är intressant av flera skäl. Den innehåller en i stort sett komplett förteckning av FDC sedan den 1 juli 1855 fram till 1955. Den visar också den dåtida prisbilden för FDC. Där man noterar att FDC med jubileumsfrimärken från 1940- och 50-talet idag (år 2013) dubblerat marknadsvärdet på 60 år, medan bruksfrimärken och äldre jubileumsmärken ökat i pris mer än 100 gånger. Beror naturligtvis på upplagestorlekar och är ingen nyhet, men intressant att få verifierat.

Boken (se bild ovan) är på omslaget försedd med förstadagsstämplat märken för Svenska Flaggans dag den 6/6 1955. Boken var mycket efterfrågad och gavs ut i tre upplagor. Bara den tredje upplagan har stämplat frimärken på omslaget.

Sveriges första officiella förstadagsbrev

Kungliga Generalpoststyrelsen beslutade att ge ut nya frimärken för att högtidlighålla 300-årsminnet av slaget vid Lützen den 6 november 1632 då Gustav II Adolf dödades. Gustav II Adolf (Gustavus Adolphus) är idag tillsammans med Carl von Linné troligen den svenska historiska person som är mest känd utanför Sverige. Till frimärksutgivningen hade man tagit fram en speciell stämpel som bara användes på utgivningsdagen som var den 1 november 1932. Varför frimärkena gavs ut redan den 1 november är oklart, men en möjlig förklaring är att den 6 november var en söndag och att man ville undvika utgivning då. Frimärkena var i fyra valörer tandade på två sidor: 10 öre violett, 15 öre röd, 25 öre blå och 90 öre grön. De två lägsta valörerna fanns också att köpa i

häften om 20 märken tandade på fyra sidor. Antalet idag existerande FDC med specialstämpeln och med fyra olika valörer är drygt 100 medan det med sex olika märken endast finns 17 kända brev.

Till jubileumsdagen den 6 november 1932 hade man tillverkat en annan specialstämpel. Kompletta Lützenbrev med denna stämpel finns i drygt tusen exemplar.

Beställ FDC med Sällskapetets vinjett

Senast två veckor innan utgivning ska beställningen vara oss tillhanda. Ange adress för kuvertet. Kostnaden är frimärkskostnad, ev utlandsporto + 50 kronor.

Bli medlem

Bli medlem i Svenska FDC sällskapet så får du medlemskort, två nyhetsbulletiner om året samt ett förstadagskuvert stämplat med de senast utgivna frimärkena på Sällskapetets speciella kuvert. Årsavgiften är 150 kronor. Skriv eller maila oss så skickar vi inbetalningskort.

Tidigare frimärken med Gustav II Adolf

År 1620, när Gustav II Adolf styrde riket och Axel Oxenstierna administrerade detsamma, infördes för första gången i Sverige ett offentligt postsystem som inkluderade **postföring av privatbrev**. Tidigare hade olika skjuts- och budkavlesystem ansvarat för postgången i Sverige. Dessa hade huvudsakligen hanterat post mellan stats- och länsförvaltningarna inklusive kungahuset och militären. Även vissa högreståndspersoner hade utnyttjat dessa.

300-års jubileet år 1920 av införandet av denna statliga postföring av privatbrev, högtidlighölls med utgivandet av ett 20 öres frimärke med Gustav II Adolfs bild. Märket tecknades av Olle Hjortzberg och graverades av Max Mirowsky. Teckningen var gjord efter en bronsbyst gjord av den tyske skulptören Georg Petel år 1632. Bysten tillhör Nationalmuseum i Stockholm.

Detta var första gången Kungliga Generalpoststyrelsen gav ut ett frimärke med en bild föreställande en person som inte är den regerande monarken.

Förstadagsstämplat rekommenderat brev avsänt från Karlshamn den 28/7 1920.

Göteborgs Stadspost 1 öres och 3 öres frimärke (fanns också 2 öre grön).

Lokalpostmärken med Gustav II Adolf

På många orter i Sverige har det funnits lokal postverksamhet. En av dessa var Göteborg där Göteborgs Stadspost började sin verksamhet i april 1888. Verksamheten hade dålig lönsamhet och blev snart utkonkurrerad av Göteborgs Privata Lokalpost. Och redan i mars 1889 upphörde Göteborgs Stadspost med sin verksamhet. Göteborgs Stadspost gav ut tre frimärken som alla visar Gustav II Adolf. Kungen hade ju givit Göteborg dess stadsrättigheter år 1621.

Frimärksåret 2013

Redan utgivna:

10 januari:

Hjärtat i naturen, Insekter, Välgörenhetsfrimärke

14 mars:

Europa 2013 – post på väg, Hockeyhjältar, Kompass, Stockholms stadsarkiv

8 maj:

Solur och barometer, Småkakor

Kommande utgåvor:

22 augusti:

Dahlror (4 motiv à 6 kr)
Busiga djurungar (5 motiv à 6 kr)
Samarbete med Kina : Bordtennis (2 motiv à 12 kr)
Carl XVI Gustaf 40 år som statschef (block à 6 kr)

14 november:

Kakelugnar (5 motiv à 12 kr)
Tomas Tranströmer (2 motiv à 12 kr)
Julfrimärken (5 motiv à 5:50 kr)

Nedan följer exempel på FDC-priser som uppnåtts på Frimärkshusets, Phileas och Traderas auktioner under de senaste sex månaderna för FDC utgivna före 1955. Till angivna priser skall läggas c:a 20% för köparprovision. Till Traderas priser skall fraktkostnad adderas.

Kommande informationsblad kommer att rapportera från bl.a. Atlas Häftes, Göta Frimärkens och Postiljonens auktioner och kommer även att inkludera modernare FDC.

39 1/8 1885 "Kristianstad" 3 FDC kända	12500:-	FH # 137
53 27/10 1908 "Posthusets invigning" Vykort	900:-	Ph # 310
152 28/7 1920 "Postdirektionen" Vykort	2200:-	Ph # 310
153 6/6 1921 "Åre" Vykort	1600:-	FH # 137
196-210 4/7 1924	3500:-	FH # 136
211-22 16/8 1924 (ej kronvalörerna)	1200:-	FH # 136
234-7 1/11 1932 (6 märken)	2700:-	FH # 136
234-7 1/11 1932 (4 märken)	700:-	FH # 136
246-57 20/2 1936 "Sjöpost 7" (15 märken)	410:-	Tradera
259A,BC,260 29/1 1938	1100:-	Ph # 308
261BC 8/4 1938	600:-	Ph # 308
262BC 8/4 1938	300:-	Ph # 311
266CB 16/6 1938 Fyrblock	700:-	Ph # 308
269A,CB 22/3 1939 Fyrblock	500:-	Ph # 311
269A,BC 22/3 1939 Fyrblock	700:-	Ph # 308
269BC 22/3 1939 Fyrblock Vinjett	1400:-	Ph # 310
269CB 22/3 1939 Fyrblock Vinjett	1400:-	Ph # 310
271C,273C,275C 25/7 1946 Fyrblock	1400:-	Ph # 308
271C,273C,275C 25/7 1946 Fyrblock	2300:-	Ph # 310
272,274A,278,285,290,296,300,305 1/4 1948	196:-	Tradera
272,274A,BB,278,285,290,296,300,305 1/4 1948	421:-	Tradera
287-8 11/11 1949	700:-	Ph # 308
310 10/12 1954 Vinjett	310:-	Ph # 310
320A,B,BC 2/6 1939 Vinjett 6	1200:-	Ph # 311
321A,BC,CB,323 2/6 1939	1257:-	Tradera
335-6 7/10 1941 "Stockholm"	300:-	Ph # 311
382-4 16/6 1948 till Schweiz från A. Örne	156:-	Tradera
400A,BB,406 båda blocken 12/4 1954	1700:-	Ph # 308
400A,BB,406 båda blocken 12/4 1954 (4 brev)	401:-	Tradera

Beställ boken om Sveriges första FDC

Nu finns den kompletta boken om Sveriges första förstadagsbrev att köpa. En oombärlig och uppskattad present för både den frimärksintresserade och de som är nyfikna på Gustav II Adolf, även kallad hjältekonungen. Boken finns på Postmuseum i Stockholm, är slutsåld på Armémuseum, men kan också beställas direkt av förlaget genom att skicka ett mail till info@lutzen.se. Priset är 195 kronor, inklusive frakt. I boken kan du läsa det mesta om Sveriges första FDC.

"Fint inbunden och ett julkappstips för alla historieintresserade filatelister", "Många vackra brev"

(Svensk filatelistisk tidskrift - filatelisten nummer 7 2010)

"Lovely but detailed monograph of an important set of stamps in Swedish philately and their use on first day and event covers."

(PLR Book Review Volume No. 60, 4th Quarter / 2011)

"Fint inbunden", "Trevlig presentation av Sveriges första förstadagsbrev", "Intressant bok"

(Nordisk filateli nr 8 november 2010)